

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. X. De Ministro Eucharistiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

vomitibus ad rejiciendum venenum, vel ad vitandum gravem morbum, licitum est statim post communionem provocare; quia ex D. Th. 3. part. quest. 83. art. 3. *Calix vitæ non debet in mortem verti*: Quod si accideret species consecratas ejici, in loco sacro reponendæ sunt, donec corrumpantur; & deinde comburi, & cineres in Sacrarium projici debent juxta Rubricas Missalis.

VI. Quæritur quinto; An liceat ad uxorem accedere eodem die post Communionem?

Respondeo, idem dicendum, ac de eo, qui ante communionem vellet a conjugæ petere debitum: Videtur enim irreverenter se gerere, si statim post communionem sine ullo bono fine petatur; Quod si non petatur statim, Sanch. de Matrim. lib. 9. disp. 13. num. 17. contra Sylv., Angel., & alios, putat, non esse veniale; quia id non est prohibitum: Quamvis enim veniale regulariter sit petere debitum nocte ante communionem, non est veniale illud petere nocte post communionem. Disparitas est ex eodem Sanch., quia copula solet afferre mentis hebetudinem, magnamque distractionem, quæ ante communionem fugienda est, ut reverenter sumatur Eucharistia; at post communionem mentem ad alia negotia divertere non prohibetur.

Demum, quamvis ex circumstantia temporis, gravius sit peccatum, quod die communionis committitur, non est tamen novum peccatum, nisi fiat ex contemptu Eucharistiæ, ut communiter Doctores docent; quia non apparet, unde hæc malitia gravis novi sacrilegii consurgat.

ARTICULUS X.

De Ministro Eucharistiæ.

- I. Num possit Laicus semet communicare in extrema necessitate?
- II. Num pariter Sacerdos etiam devotionis causa?
- III. Quanam licentia requiratur in Sacerdote ad Eucharistiam aliis administrandam?
- IV. Deficiente particula, potest Sacerdos partem suæ hostiæ dare aliquando ei, qui avidè petit Communionem.
- V. Quandonam teneatur Parochus ovibus suis Eucharistiam ministrare?
- VI. Num cum vitæ discrimine, & quomodo danda sit Eucharistia peste infectis?
- VII. Num possit pro Viatico dari species Vini ei, qui hostiam deglutire non potest?
- VIII. Num tempore Interdicti localis administrari possit Eucharistia Sacramentum?
- IX. Deneganda omnino Eucharistia publicis peccatoribus; Et quinam ii sint?
- X. Quandonam peccatori occulto debeat denegari?
- XI. Quid si publicus peccator in uno loco, Eucharistiam petat, ubi non habetur isthac publicitas?
- XII. Num possit dari particula non consecrata peccatori occulto publice petenti Eucharistiam?
- XIII. Num sit mortale Eucharistiam in statu peccati mortalis ministrare?
- XIV. Unicumne sit, an multiplex peccatum ministrare successive pluribus Sacramentum Penitentia, aut Eucharistiæ?
- XV. Quomodo Eucharistia sit ministranda? videlicet, quo die, hora, loco, habitu &c.?
- XVI. An Sacerdos excommunicatus licite

cite Eucharistiam ministret in mortis articulo?

I. **E**ucharistia Minister relate ad consecrationem est solus Sacerdos, de quo agemus quaestione sequenti: Agimus nunc de Ministro Eucharistia quoad dispensationem, & administrationem, inquirendo, Quisnam sit? Quando debeat illam ministrare? Cui? Et quomodo debeat ad id se disponere?

Quaritur itaque primo, an solus Sacerdos possit licite Eucharistiam administrare?

Respondeo, Ministrum ordinarium esse solum Sacerdotem, ut communiter docent ex Can. *Pervenit de consecrat. dist. 2.*, & colligitur ex prima ad Corinth. 7., ubi dicitur *Sic nos existimet homo, ut Ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei*: Ministrum vero extraordinarium, qui solum in necessitate possit Eucharistiam ministrare, esse diaconum; ita ut solum de licentia Episcopi, vel Parochi impediti possit tale munus exercere. Quod si Parochus absit, talis licentia non requiritur ex can. *Diaconos 13. dist. 93.* Imo ut notat Trull. in casu necessitatis posset etiam, prohibente Parocho, illam ministrare, quia praesumitur licentia Pontificis.

Dubium est, An subdiaconus, & etiam laicus possint in necessitate sibi, aut aliis Eucharistiam ministrare? Negant Lugo, Henr., Villal., Bonac. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 47., & part. 5. tract. 3. resol. 47.; quia non est Sacramentum simpliciter necessarium: Sicut autem non licet sine vestibus Missam celebrare ad dandum alteri Viaticum, ita videtur, quod nec liceat laico Eucharistiam tangere propter Viaticum. Affirmant tamen probabiliter Suar., Con., Valen., & alii, exemplo Reginae Scotiae martyrium subiturae, quae

se ipsam communicavit; & quia olim ex Eusebio, Eucharistia ad infirmos deferebatur per laicos: & nunc etiam propter periculum irreverentiae, ne Eucharistia veniat in manus Infidelium, potest laicus illam tangere, & suscipere: ergo poterit etiam illam tangere, ut se, aut alios communicet in extrema necessitate, deficiente Ministro idoneo. Sed praesenti consuetudini Ecclesiae in oppositum videtur standum; nisi necessitas vere esset extrema, quatenus moribundus nullum aliud Sacramentum suscipere posset, ut per Eucharistiae sumptionem posset ex attrito fieri contritus, juxta probabilem opinionem, si de sua contritione non esset securus; quamvis ad illam conaretur, prout procul dubio deberet, tum propter instantem mortem, tum etiam, ne indigne sumeret Eucharistiam.

II. Dubium est secundo, An possit Sacerdos se ipsum communicare devotionis causa, deficiente alio Sacerdote, a quo communicetur?

Respondeo affirmative cum Suar., & aliis contra Fill. apud Dian. part. 2. tract. 14. resol. 53., & part. 5. tract. 3. resol. 48., dummodo absit scandalum, quia Minister hujus Sacramenti non debet esse distinctus a suscipiente; cum de facto die Parasceves Sacerdos seipsum communicet extra Sacrificium: Quod si adsit Diaconus, Praepositus, & alii putant debere eam sumere per manus Diaconi, qui est minister competens ex privilegio. Sed hoc non videtur necessarium: Nam ex Fagund., Durand., Fill. (& colligitur ex Concilio Nicano cap. 24.) si Sacerdoti Sacrum Viaticum deferatur a Diacono, debet deinde ipse propriis manibus se ipsum communicare: ergo neque in casu nostro debet communicare per manus Diaconi.

III. Quaritur secundo, An quilibet Sacer-

Sacerdos possit Eucharistiam licite dispensare?

Respondeo negative; requiritur enim ex Concilio Milevit. & Carthagin. primo, & ex cap. *Omnis uiriusque sexus*, in Sacerdote iurisdicção; prohibetur enim ne Sacramenta ab alienis suscipiantur; quia Sacramenta ministrare munus est Pastoris; unde peccat mortaliter, qui sine licentia saltem tacita proprii Pastoris, aut privilegio hoc Sacramentum, etiam in articulo mortis ministrat, ut communiter Doctores docent; quia in re gravi alienum officium usurpat. Satis est autem (ut diximus num. tertio articuli superioris) licentia probabiliter præsumpta, & voluntas Pastoris interpretativa; quia talis licentia non requiritur ad validitatem actionis, ut in Sacramento Pœnitentiæ, sed solum ad debitum modum ponendi actum. Idcirco autem licentia, quæ requiritur ad validitatem operis, non potest esse solum præsumpta; quia debet haberi per actum positivum, signo externo expressum, cum non aliter communicari possit, ut actus habeat suum valorem: Contra vero licentia, quæ requiritur ad debitum modum ponendi actum, seu ad licite aliquid faciendum sufficit, quod sit præsumpta; quia satis est, ut superior non sit invitus; unde non requiritur positivus consensus, sed solum negatio voluntatis oppositæ, & consequenter satis est ratihabitio de futuro, seu consensus interpretativus, & præsumptus. Ita Lugo disp. 18. de Euch. num. 37.

Rogabis, An censuram aliquis incurrat, qui Eucharistiam ministrat sine licentia proprii Pastoris? Respondeo, Clericis (hoc est non Sacerdotibus) ministrantibus in ordine quem non habent, atque adeo ministrantibus solemniter Eucharistiam, impostam esse irregularitatem. Religiosis ve-

ro præsumptibus Eucharistiam, aut Extremam Unctionem ministrare, vel assistentibus Matrimonio sine licentia Pastoris, impositam esse excommunicationem reservatam Pontifici in Clementina *Religiosi de Privilegiis*: Non dicitur tamen præsumere, nec agere præsumptuose, qui ex ratihabitioe probabiliter præsumpta Eucharistiam ministrat. Imo Suar., Con., contra Navar., & Sylv. apud Trull., & Bonnac. putant, non peccare Religiosos, qui in articulo mortis Eucharistiam ministrant, etiam si sit invitus Parochus, qui non potest, aut non vult illam ministrare: Ratio est, quia præsumitur in hoc casu adesse ratihabitio summi Pontificis. Ex privilegiis tamen propriis apud Portellum, possunt Regulares ministrare Eucharistiam, Extremam Unctionem, & Sacramentum Pœnitentiæ familiaribus Conventus ibi habitantibus; & possunt iisdem dare sepulturam in propriis Ecclesiis, quamvis non elegerint illam. Et ex Bulla Clementis X., quæ incipit *Superna*, tam Superiores, quam Confessarii Monasteriorum, sicut possunt sine ulla approbatione Ordinarii audire Confessiones Regularium sui Monasterii, ita possunt audire Confessiones illorum secularium, qui inibi sunt familiares, & continui Commensales; non tamen aliorum, qui ibi inserviunt: Possunt etiam Regulares in suis Ecclesiis cuilibet Eucharistiam ministrare, secluso tempore Paschæ, & articulo mortis, & Paulus V. extendit hoc privilegium ad alias Ecclesias; unde id possunt etiam in Oratoriis Ædium privatarum. Nomine autem temporis Paschæ venit, non dies ipse Paschæ, sed communio, quæ tempore paschali præscribitur: unde, qui implevit hoc præceptum in Parochia, verbi gratia, die Jovis Sancti, potest in Ecclesia Regularium die Paschæ communicare, ut notat Suar. contra Trull. apud

apud Dian. part. 4. tract. 4. resol. 81.; qui cum Navar., & Azor. intelligit materialiter diem ipsum Paschæ, ita ut non liceat eo die communicare ex devotione laicos in Ecclesiis Regularium; quia in Bulla Sixti IV., & Leonis X. dicitur *Præterquam in die Resurrectionis dominica*; Et quamvis de facto multi communicent eo die ex devotione apud Regulares, dicit Trull., id non esse ex privilegio Regularium, sed ex tacita, & præsumpta Parochorum licentia, id interpretante consuetudine. Et similiter alienus etiam Parochus ovibus non suis Eucharistiam administrat ex præsumpta proprii licentia.

Possunt tamen Regulares Advenis, Vagis, & Peregrinis communionem Paschalem administrare; cum in hoc nulli Parocho fiat injuria; Decretum enim Eugenii IV. solum concedit peregrinis, ut possint in Parochia hospitiis communicare, sed illos non cogit: Nec est verum, quod Ecclesia Cathedralis sit Universalis Parochia totius diocesis, ut obligare debeamus peregrinos ad illam adeundam, ut docet Sanch. contra Peregrin. apud Dian. part. 3. tract. 2. resol. 12.

IV. Quæritur tertio, An Sacerdos possit dare communicaturo partem suæ hostiæ, quando deest particula consecrata?

Respondeo cum Henr., Sanch. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 34. contra Graff., & Zanard. affirmative; cum nulla in hoc sit irreverentia: Quod Tamb. confirmat exemplo Christi Domini, qui fregit panem, & dedit; & quamvis regulariter debeant consecrari formulæ pro communione laicorum juxta consuetudinem Ecclesiæ, tamen si aliquando formulæ non fuerint consecratæ, non videtur id fieri contra consuetudinem, quæ habeat vim legis prohibentis; præsertim si magna adsit devotio alicujus, qui

aliter non possit commode Eucharistiam sumere.

V. Quæritur tertio; Quandonam teneatur Parochus suis ovibus Sacramentum Eucharistiæ ministrare?

Respondeo ex Suar. disp. 72. sect. 3., & aliis communiter apud Bonac., teneri, non solum, quando subditi tenentur communicare, ut putavit Sylv., sed etiam quoties subditi rationabiliter illud petunt: Cum Parochus debeat pascere oves suas; quod præcipue fit verbo, & Sacramentis: Nec decet, quod parvuli petant panem, & non sit, qui frangat eis. Excusatur tamen Parochus, non solum si irrationabiliter, & cum frequentia indubitata illud petant, sed etiam si ad Coadjutores, & alios Sacerdotes paratos illos mittat, modo id fiat sine dispendio spirituali subditorum, & isti in hoc consentiant; vel si infirmitas, aut lassitudo impediatur; vel si foeminae velint, verbi gratia, nocte in Ecclesia communicare, confiteri, &c.

VI. Quæritur quarto; An tempore pestis, verbi gratia, teneatur Parochus cum periculo vitæ Eucharistiam suis subditis, præsertim in articulo mortis ministrare?

Respondeo, Rodrig., Villal., Sylv., Nugn. affirmare, sed Molfesius ex Suar., & Armill. apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 17., & part. 5. tract. 3. resol. 53. negat; quia Viaticum non est Sacramentum necessarium necessitate mediæ; nec præceptum hoc obligat cum tanto aliorum periculo. Quare videtur suas partes implere Parochus, si peste infectos absolvat, & a longe admoneat ad patienter ferendam ægritudinem, & ad propositum sumendi Sacramentum Viaticum, si possent; Quod si aliquis peste infectus non possit confiteri, nec absolutionem obtinere nisi conditionate, quia, verbi gratia, amisit loquelam, tenetur illi Eucharistiam, vel Extremam Unctionem

nem

nem præbere, ne forte sine ullo Sacramento decedat; sic enim ex attrito fieret contritus per susceptionem alicujus Sacramenti. In hoc tamen casu alii aliter Eucharistiam ministrant, vel in cocleari argenteo, vel per forcipem oblongam, proponendo illam agris sumendam e scutellis, vel ponendo particulam super folium paginæ ad id paratæ, ita ut infirmus illam lingua sumat, & deinde Clericus cartam comburat: Omnes tamen istos modos putat irreverentes Dian. in Summa Verbo *Communio* num. 78. & contra communem Ecclesiæ usum, qui est exhibendi manu immediate Eucharistiam. Quare Bonac. hic disp. 4. quæst. 5. punct. 2. num. 10. docet ex Suar. tom. 4. disp. 44. sect. 3., rationabilius esse mortis periculum subire communicando, servata reverentia Sacramento debita, quam peste infectis communionem denegare, vel eam non ministrare propria manu, ut exigit consuetudo, & reverentia debita. Probabile tamen est ex Possév. & Trull. lib. 3. cap. 7. dub. 2., quod sine peccato possit instrumento apto Eucharistia dari peste infectis, seculo scandalo, & periculo, ne in terram labatur, ut inferius dicemus.

VII. Quæritur quinto, An laico moribundo, qui deglutire non potest hostiam, ministrandæ sint species sanguinis.

Affirmat Ochagavia contra Suar. disp. 80. sect. 3. apud Dian. part. 5. tract. 3. resol. 34.; quia præceptum divinum de communicando præponderare debet præcepto Ecclesiastico de non ministrandis laico speciebus sanguinis. Nugnus tamen docet, in tali casu adhibendum esse consensum Episcopi.

VIII. Dubium est, An tempore Interdicti generalis ministrari possit communio?

Respondet, certum esse, quod in

articulo mortis danda sit omnibus confessio, & communio cum sua solemnitate, iis exceptis, qui causam dederunt Interdicto, nisi prius satisfaciunt, aut si satisfacere non possint, dederint cautionem pignoratitiam, aut fidejussoriam, aut si neque id possint, juratoriam; & eadem est ratio de specialiter Interdicto: Non est autem danda Extrema Unctio: Quamvis non sit improbable, quod docet Trull. apud Dian. part. 5. tract. 9. resol. 83., & tract. 10. resol. 77., posse dari iis, qui in articulo mortis non potuerunt suscipere Sacramentum Pœnitentiæ, vel Eucharistiæ, Verbi gratia, quia nullum dederunt signum probabile Pœnitentiæ; tunc enim Extrema Unctio de attrito faceret contritum. At extra mortis articulum, quamvis possit jure novo dari Sacramentum Pœnitentiæ omnibus, qui causam non dederunt Interdicto locali; at Sacramentum Eucharistiæ non potest conferri, nec aliud Sacramentum non necessarium; cum Interdictum privet perceptione Sacramentorum: Esto probabile sit ex Sanch., Laym. contra Suar. non prohiberi matrimonium, quia principaliter est contractus. Verum quia in Cap. *Alma Mater* conceditur, quod possint divina officia publice celebrari in festo Paschatis, Nativitatis Domini, Pentecostes, Assumptionis Beatæ Virginis, & octava Corporis Christi Domini; quamvis communis opinio doceat apud Bonac., non licere laicis in istis festivitibus communicare; probabile tamen est ex Con. disp. 17. num. 36. Suar., Filliuc. tom. 1. tract. 18., cap. 2. n. 21. apud Tamb. hic cap. 6. §. 7., quod liceat; quia probabile est, quod inter divina officia, quæ permittuntur, communio comprehendatur. Unde fit, quod cum Clerici non interdicti tempore Interdicti localis quotidie possint in Ecclesiis, & monasteriis celebrare mis-

fas, & alia divina officia, ut prius, januis tamen clausis, & voce submissa, sine pulsatione campanarum, &c., possit etiam probabiliter dispensari Eucharistia iis, qui divinis hisce officiis interesse possunt. Nomine enim Clerici veniunt omnes Religiosi, & Moniales; imo etiam Clerici conjugati, ut notat Con. contra Hurt. apud Dian. part. 5. tract. 10. resol. 83.

IX. Quæritur sexto, An Eucharistia administrari possit indigne petentibus, hoc est peccatoribus?

Respondeo, peccatorem vel esse publicum, vel occultum: Publicus dicitur tripliciter: Primo, quando de illius delicto constat in iudicio, aut per confessionem delinquentis, aut per sententiam iudicis, aut per depositionem testium; Et hic dicitur publicus publicitate juris: Secundo, quando delictum est commissum coram multis; & hic dicitur publicus facto, seu notorietate facti: Ad hanc autem publicitatem Sotus requirit præsentiam decem hominum; Suar. relinquit arbitrio prudentium; Sanch., Azor., Trull. docent, notorium factum esse, quod scitur a majori parte viciniæ, vel communitatis, dummodo in ea sint ad minus decem personæ; in magna autem Civitate requiritur, ut publice sit diffamatus: Tertio, quando fama alicujus delicti, & delinquentis orta ex sufficientibus indiciis eodem modo innotescit majori parti viciniæ, vel communitatis, aut in magna civitate sit publice proclamata. His positis

Dico primo: Eucharistia neganda semper est cuicumque publico peccatori, sive occulte, sive publice illam petat; donec publicam pœnitentiam agat, & scandalo publice satisficiat. Ita communiter ex illo Matth. 6. *Nolite Sanctum dare canibus.* Idem dicendum de eo, qui publice graviter suspectus est de gravi crimine, ita

ut vehemens ista suspicio moralem quandam certitudinem inducat; in hoc enim eadem est ratio, ac de peccatore publico, ut docent Suar. disp. 16. sect. 6. Con., Bonac., Trull., quamvis in articulo mortis sola vehemens suspicio non sufficiat ad neganda Sacramenta, ut notat Bonac.; quia non videtur infirmus tam gravi detrimento exponendus ob solam suspensionem, licet vehementem. Ex quibus sequitur, quod si peccator publicus sit secreto emendatus, etiam repellendus sit, donec scandalo satisficiat.

Rogabis; Quænam satisfactio danda sit. Respondeo, in articulo mortis satis esse, si det signa veri doloris, extra articulum mortis, si occulte petat communionem, verbi gratia, in Cappella secreta, sufficit occulta pœnitentia, & propositum satisfaciendi scandalo publico; Sicut autem absolvitur in foro interno, sic etiam potest secreto communicare: Si vero publice petat, publica debet esse conversio, & pœnitentia, ex cap. *Si peccaverit 2. quæst. 1.* Aliquando tamen ex Navar., & Cajet. apud Trull. huic scandalo satisficit, si de ejus licentia Parochus publice moneat populum de delinquentis pœnitentia. Unde fit, meretricem non esse absolvendam, nisi e periculo, & loco publico tollatur; Et Usurarios, nisi præstita cautione juris, quam possunt, si non possunt statim satisficere.

Rogabis secundo; quinam censentur publici peccatores?

Respondeo, censeri primo Histrones, qui recensent turpes comedias provocantes ad peccatum; Secundo Parasitos, qui in aliorum grave præjudicium utuntur mordacibus dictis, & facetiis, ut notat Nav. ex c. *Tres sunt de Pœnit. 11.*; Tertio ex eodem Navar., qui communiter cum periculo exercent choreas cum sœminis; Quar-

to ex eodem, fœminas, quæ utuntur fūco nimio, & ornatu ex pravo fine. Quinto meretrices, & publicos usurarios; Sexto, qui torneamenta exercent in equis, unde ut plurimum cædes, & vulnera sequuntur; Septimo Beneficiarios, & Sacris initiatos, qui taxillis, vel aleis notabilem quantitatem ex consuetudine ludunt, ut notat idem Navar. & Trull. lib. 7. in Decal. cap. 19. Demum Concubinos, hæreticos, & omnes, qui publice actionem aliquam exercent, quæ vel ex objecto, vel ex modo, quo fit, sine peccato fieri non solet. Præterea, de quibus publica, & vehemens suspicio est, quod sint in statu peccati mortalis, perinde ac publici peccatores extra mortis articulum arcendi sunt a communione, ut diximus, donec constet de eorum innocentia, seu emendatione: Dicitur autem suspicio vehemens, quando ea sunt indicia, quæ factum suadent efficaciter, ita scilicet, ut nihil appareat, quod oppositum suadere probabiliter possit.

X. Dico secundo, si peccator occultus occulte Eucharistiam petat, Sacerdos, cui delictum extra confessionem innotuit, debet illi Eucharistiam negare, quia nulla ex hoc sequitur infamia; Si vero delictum notum sit ex confessione, non est illi deneganda, ne reddatur odiosa confessio, ut communius docent apud Dian. part. 3. tract. 4. resol. 46. contra graves authores non paucos, qui putant non frangi in hoc casu sigillum Sacramentale; quia nulli alteri a peccatore id sit notum. Hoc tamen non est admitendum, quia esto non violetur sigillum Sacramentale; irrogatur tamen illi injuria per usum notitiæ in confessione acceptæ cum gravamine pœnitentis, ut constat ex prohibitione facta ab Innoc. XI., illius propositionis: *Scientia ex confessione acquisita*

uti licet, modo fiat sine directa, aut indirecta revelatione, & gravamine pœnitentis, nisi aliud multo gravius ex non usu sequatur, in cuius comparatione prius merito contemnatur. Poterit tamen Sacerdos, petita a tali peccatore licentia loquendi de auditis in confessione, monere illum, ut a Sacramento abstineat.

Dico tertio; si peccator occultus publice Eucharistiam petat, non est illi deneganda; Sicut Christus Dominus illam non denegavit Judæ. Et ratio est, quia Minister publicus Ecclesiæ debet bona communia dispensare secundum scientiam, quam habet publicam, non secundum privatam; aliter multa scandala, & perturbationes sequerentur, si sacerdotes possent infamare, quos vellent; ac fideles semper formidarent, ne a Ministris infamarentur.

Hinc tamen non sequitur, quod Sacerdos debeat Eucharistiam dare occulto peccatori publice illam petenti, si noverit illum petere Eucharistiam ad incarnationem, vel ad conculcandam, aut projiciendam. Ratio ex D. Th. quæst. 80. art. 5., est, quia hoc peccatum est gravissimum; unde gravior datur causa ad illam negandam; Præterquamquod non sequerentur eadem inconvenientia in hoc casu; siquidem dare deberet indicia talium delictorum Sacerdos, si quem sic infamaret.

Sequitur tamen, quod si peccator occultus petat Eucharistiam coram pluribus, & uni tantum ex illis sit notum, quod sit peccator, non possit Eucharistiam denegare; cum non possit ille apud alios infamari; si tamen omnibus esset notum peccatum, deberet Eucharistia negari, quia non infamaretur.

XI. Rogabis primo; si quis sit Romæ, verbi gratia, publicus peccator, Neapoli vero occultus, & publice hic

pe;

petat Eucharistiam, essetne illi deneganda?

Respondeo, Sot., Henr., Conputare, quod non sit deneganda, quia Neapoli, ubi petit Eucharistiam, retinet bonam famam, & est peccator occultus: Less. lib. 2. cap. 11. dub. 13. apud Tamb. in Meth. commun. cap. 5. §. 2., putat esse contra charitatem, quamvis non contra justitiam delictum in aliquo loco publicum manifestare, ubi est occultum. At Suar. disp. 7. lib. 5. cum Bonac., & Fagund. 1. Eccl. 2. lib. 5. cap. 3. num. 16. putat esse denegandam, quia ex una parte infamis in uno loco amisit jus ad suam famam, atque adeo non est contra justitiam detegere ejus delictum: Neque est contra charitatem ex alia parte, quia cessat jus charitatis, quando adest rationabilis causa manifestandi delictum; in casu autem nostro adest rationabilis causa, quia inique talis se gerit, & sacrilege, dum petit indigne Sacramenta. Demum Henr. putat posse repelli, & posse ad Sacramenta admitti; cum pro utraque parte sint rationes probabiles.

Rogabis secundo; An Sacerdos possit ministrare Eucharistiam publico peccatori ob metum mortis, aut notabilis suae infamiae?

Respondeo affirmative; si enim potest ministrare Eucharistiam peccatori occulto publice petenti ad vitandam ejus infamiam; a fortiori poterit ministrare peccatori publico publice petenti ad vitandam infamiam propriam, aut mortem, permittendo peccatum illius; Id tamen ex Suar. intelligendum praefixo scandalo activo; aliter sicut ob metum mortis non possumus exterius dumtaxat thus adolere idolo, ita a fortiori nec Sanctum dare canibus.

XII. Rogabis tertio, An peccatori occulto publice petenti Eucharistiam

possit Sacerdos praebere hostiam non consecratam ad vitandum illius sacrilegium?

Respondeo negative; quia peccatum internum petentis non vitatur; & ex alia parte daretur aliis occasio majoris peccati; videlicet idololatriae, quamvis materialis. Ita Bonac. ex D. Th., qui 3. part. quaest. 80. art. 6. docet, peccare gravius Sacerdotem in mortali celebrantem simulando consecrationem, quam si vere consecraret; quia scilicet in primo casu Deo simul illudit, & hominibus; in secundo vero casu illudit soli Deo. Hinc proscripta est ab Innoc. XI. thesis illa, *Urgens meus gravis est causa justa simulandi administrationem Sacramentorum*. Propterea non sunt audiendi Albertus Magnus, Altifiodorensis, Bonac., Villal., Jo: Sancius, & alii, qui id permittunt apud Dian. part. 4. tract. 4. resol. 47.

XIII. Queritur septimo: An peccet mortaliter Sacerdos administrando Eucharistiam in mortali?

Respondeo, Certum esse, quod Sacerdos debeat esse in gratia, si hoc Sacramentum conficiat; quia est Minister ex officio ad hoc munus deputatus, & consecratus; Immo cum non possit conficere Sacramentum Eucharistiae, quin simul communicet, nec possit homo communicare non praemissa confessione mortalium, ideo Sacerdos, ut celebret, debet confessionem mortalium praemittere, nec satis est, si solum conteratur. Si vero solum Eucharistiam administret, communiter docent cum Suar. disp. 16. sect. 4., quod mortaliter peccet. Ratio est, quia etiamsi non conficiat Sacramentum, tamen exercet actionem proxime ordinatam ad gratiam, & gravissimum ministerium: Diximus tamen quaest. 1. art. 4., probabile esse, quod docent Lugo, Vasq., Henr., Dian. part. 1. tract. 14. resol. 23., et

Te tantum veniale; quia quamvis hoc ministerium per se spectet ad potestatem characteris, & ad Ministrum tantum ex officio, tamen non est actio causativa gratiæ per se loquendo, sed est solum conditio; cum Minister sit tantum causa applicans Sacramentum causativum gratiæ: Quare sicut non peccat mortaliter, qui exercet in mortali functiones Ordinum sine confessione Sacramenti, ex Suar. disp. 16. sect. 3. contra nonnullos (verbi gratia Episcopus in mortali conferens primam Tonsuram, aut Sacramentalia; & Diaconus, ac Subdiaconus exercentes suos Ordines) ita qui solum Eucharistiæ ministrat, neque peccat mortaliter ex hoc, quod tangat species Sacramentales; quia istæ sanctitatem in se non habent, nisi tamquam signa: Immo sicut non peccasset mortaliter, qui Christum Dominum in terra habitantem in mortali tetigisset, verbi gratia osculando ejus pedes, ita neque qui in mortali Sacramentum hoc ministrat.

Admisso tamen, quod juxta veriorum, & communiorem sententiam mortaliter peccet, certe non debet pramittere confessionem, sicut quando celebrat, & suscipit Sacramentum; sed satis est, si prius conteratur; sicut non debet esse jejunus, quando ministrat, sed solum quando recipit Eucharistiæ. Certum etiam est, quod si Sacerdos excommunicatus Eucharistiæ ministrat, non solum peccat mortaliter violando censuram in re gravi, sed etiam incurrat irregularitatem, ut notat Dian. part. 4. tract. 12. resol. 90., quia violat censuram per exercitium Ordinis Sacri.

XIV. Utrum autem unicum tantum peccatum committat, qui pluribus Sacramentum Eucharistiæ successive administrat in statu peccati mortalis, an vero plura? Rodriq. in summa cap. 68. apud Bonac. disp. 4. quæst. 5. pu-

lars V.

tat, quod unicum sit hujus Sacerdotis peccatum, sive pluribus successive Eucharistiæ ministrat, sive absolutionem Sacramentalem impendat; quia illæ actiones physice distinctæ videntur esse una moraliter; non secus ac qui uno impetu pluries Clericum percutit; aut plures blasphemias eructat; aut pluribus juramentis idem mendacium confirmat: Communiter tamen cum Bonac. loc. citat., Con. quæst. 64. art. 6., Fill. Henr. docent, toties peccare, quoties Sacramentum ministrat, sive Eucharistiæ, sive Pœnitentiæ, sive Baptismi, sive quodcumque aliud: Nam tales actiones habent singulæ suum præfixum terminum, in quo conficiuntur, & complentur; Quare sicut in omnium sententia tria mortalia committit, qui die Nativitatis Domini tres missas successive celebrat in statu peccati mortalis, ita in casu nostro. Quamvis Lugo disp. 16. de Pœnit. num. 558. putet, majorem habere unitatem ex fine, & intentione agentis in eo, qui successive audit plures confessiones, quam in eo, qui celebrat tres Missas die Nativitatis, aut in eo, qui successive occideret tres homines; unde facilius uniuntur ad faciendum unum dumtaxat peccatum plures absolutiones Sacramentales successive collatæ a Sacerdote in statu peccati mortalis; & ideo plures Doctores apud Dian. part. 1. tract. 7. resol. 43. contra Suar., & Azor., probabiliter tenent, unum dumtaxat peccatum committi a tali Sacerdote; unde satis sit in confessione dicere, Semel in statu peccati mortalis plures absolvi: Et a fortiori id videtur verum, si successive Sacramentum Eucharistiæ ministraretur pluribus; cum enim Sacramentum in tali casu non conficiatur, sed ministraretur, probabile est ex Tann., Henr., Fill., apud Bufemb. lib. 6. tract. 1. cap. 6., quod una moraliter sit distributio,

K

88

& indigna administratio: Præsertim, quia quamvis communissime doceant, conficientem Sacramenta in statu peccati mortalis peccare mortaliter, idemque communius doceant de administrante Eucharistiam, nonnulli tamen cum Vasq., Lugo disp. 8. num. 155. Dian. part. 1. tract. 14. resol. 23. putant, ut diximus, non esse mortale Eucharistiam in mortali ministrare; quia Sacerdos non causat gratiam in suscipiente, tamquam Christi Minister, sed solum applicat Eucharistiam, quæ est causa gratiæ.

XV. Quaritur octavo; quonam habitu, die, hora, loco, & aliis circumstantiis ministranda sit Eucharistia?

Respondeo, debere Eucharistiam ministrari cum reverentia tanto Sacramento debita, & cum cæremoniis ab Ecclesia præscriptis; unde non potest ministrari in loco, aut tempore interdicto, nec in privata domo sine facultate, & approbatione Episcopi, nec sine sacris vestibus, videlicet superpelliceo saltem, & stola; in his autem deficere in suo genere est mortale, ut norant Fill., Bonac., Trull. Præterea cum debito cultu, & apparatu ministrari debet, videlicet cum lumine accenso, Confessione generali prævia, absolutione communi, & aliis orationibus consuetis; in quibus tamen deficere secluso scandalo, & contemptu esset ex Suar., & Fill. solum veniale. In necessitate tamen deficientibus, qui Eucharistiam cum pompa comitentur, posset solus Curatus indutus superpelliceo, & stola illam ad infirmum deferre cum solo Sacrista, qui lumen deferat, ex Possév.

Hinc sequitur primo, non posse Parochum deferre ad infirmum Eucharistiam, si non possit illam cum habitu decenti ferre, idest cum superpelliceo, stola, & lumine, ex cap. *Sane de celebratione missarum*: Contra vero tenetur ad infirmum deferre o-

leum ad Extremam Unctionem; etiam si non possit illud cum solemnitate deferre, quia materia talis Sacramenti non est Sacramentum, nec indiget tanta veneratione.

Sequitur secundo, Parochum non debere Eucharistiam ad infirmum deferre, si non possit illam administrare, nisi per iter currat valde festinanter; cum hoc repugnet reverentiæ debiti Sacramento; debet itaque festinare, quantum patitur decencia: Contra vero ad administrandum Sacramentum Pœnitentiæ, vel Baptismi debet etiam non integre vestitus, etiam cum periculo, quod agrotet per nimium æstum, aut frigus, si credat aliter non posse pervenire, antequam moribundus decedat. Ratio est, quia tunc censetur proximus esse in extrema necessitate spiritali. Docent tamen Doctores, quod non teneatur Parochus cum periculo vitæ ire ad hæc Sacramenta administranda, cum vere moribundus non sit extreme indigens Sacramentis; potest enim sibi confidere per actus contritionis, & amoris Dei super omnia: Quia tamen isti actus sunt difficiles peccatori, ideo tenetur cum magno incommodo, præsertim Parochus, ire ad Sacramentum Pœnitentiæ, vel Baptismi administrandum citra periculum vitæ. Immo etiam cum periculo vitæ tenetur quilibet, quando est moraliter certum, quod moribundus non sit eliciturus nisi actus attritionis, quia præferenda est vita spiritalis proximi vitæ propriæ corporali.

Sequitur tertio ex Possév., & Bonac. contra Tolet. lib. 1. cap. 18., quod Sacerdos, qui, verbi gratia, ex chiragra non potest Eucharistiam indice, & pollice ministrare, non possit illam aliis digitis conferre; quia a communi usu, & consuetudine non est recedendum; sicut non potest sine vestibus sacris celebrare. Verum op-

oppositam sententiam Tolet., & Trull. existimant probabilem, quia cum tota manus Sacerdotis sit consecrata, non videtur notabilis irreverentia Eucharistiam aliis digitis ministrare, urgente necessitate.

Sequitur quarto ex Bonac., Parochum debere tempore pestis propria manu, & non instrumento aliquo Eucharistiam ministrare, cum id postulet reverentia debita Sacramento. Probabile tamen ex Possev., & Trull. lib. 3. cap. 9. dist. 2., excusari Parochum a peccato, si Eucharistiam administret rite confectio, & apto instrumento, secluso scandalo, & periculo, quod in terram labatur, ut diximus superius.

XVI. Quæritur nono, an possit Sacerdos excommunicatus Eucharistiam ministrare moribundo, si alius desit?

Respondeo, quod excommunicatus toleratus non possit se ingerere ad hoc Sacramentum administrandum; si tamen ab illo petatur, possit conferre, tam in articulo mortis, quam extra

mortis articulum; Etenim idcirco dicitur toleratus, quia permittitur aliis, ut cum illo agant, ac si non esset excommunicatus. Quare cum possimus nos ab illo Sacramenta petere, poterit & ille conferre. Excommunicatus vero vitandus potest procul dubio in articulo mortis conferre Sacramentum Pœnitentiæ, si alius Sacerdos absit; & Sacramentum Eucharistia, & Extremæ Unctionis probabile est, quod pariter conferre possit, urgente necessitate, si petantur, ut docent Suar. de Censur. disp. 15. sect. 2., Fill. Con., Bonac. disp. 2. de Censur. quæst. 2. punct. 1. §. 4. contra Laym., & Avil. 2. parte cap. 6. disp. 3. dub. 3., & alios. Ratio est, quia non est credibile, Ecclesiam velle obligare fideles ad vitandos excommunicatos cum tanto detrimento; idque a fortiori dicendum in casu, quo non potuit infirmus recipere Sacramentum Pœnitentiæ; tunc enim recipiendo Eucharistiam, aut Extremam Unctionem, posset ex attrito fieri contritus, & gratiam recipere.

Q U Æ S T I O V.

De Eucharistia, ut Sacrificio.

Aggredimur quæstionem, quæ ratione suæ dignitatis, ac ratione plurimarum difficultatum, & cæremoniarum, quas complectitur, & in usu quotidiano sunt, solidum annum expostularet. Nos tamen pro more breviter inquiremus: Primo, quid sit secundum se Sacrificium? Secundo, quænam sint partes essentielles Sacrificii Missæ? Quænam sit res oblata? Et quænam sit offerens? Tertio, agemus de Effectibus hujus Sacrificii; ubi, an sit infiniti valoris? Quarto, a quibus, & quomodo participantur fructus hujus Sacrificii? Quinto, de Ministro Sacrificii. Sexto, de tempore, loco, & aliis circumstantiis. Septimo, de ritu in celebratione servando. Demum de stipendio Missæ.